

wiadomości PKN

• N O R M A L I Z A C J A •

1/2014

90 LAT PKN

1924

1925

1942

1945

1947

1991

1993

2004

2014

- 3 | Normalizacja - skąd to się wzięło?

AKTUALNOŚCI

- 7 | 44. Spotkanie Centrum Bezpieczeństwa Technicznego

ZE ŚWIATA

- 9 | CEN i CENELEC są gotowe, by wspomóc Europę w zapobieganiu skutkom zmian klimatycznych.
- 10 | Cel: jednolite normy od Lizbony po Władywostok

Z PRAC NORMALIZACYJNYCH

- 12 | Alkomaty w każdym aucie?

SEKTORY PKN

- 14 | Informacje z sektorów

NOWE PN

- 15 | Nowe Polskie Normy

KOMITETY TECHNICZNE

- 17 | Komitety Techniczne - listopad 2013 r.

„WIADOMOŚCI PKN” to miesięcznik elektroniczny publikowany cyklicznie na stronie internetowej PKN www.pkn.pl od numeru 9/2011.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor odpowiedzialny:

Joanna Skalska - tel. 22 556 74 62

Redaktor:

Barbara Kęsik - tel. 22 556 74 60

Skład:

Oskar Sztajer - tel. 22 556 77 62

REDAKCJA:

00-950 Warszawa, skr. poczt. 411

ul. Świętokrzyska 14

e-mail: redakcja@pkn.pl

WYDAWCA:

Polski Komitet Normalizacyjny

ul. Świętokrzyska 14,

00-050 Warszawa

Materiały publikowane w miesięczniku „Wiadomości PKN” są chronione prawami autorskimi. Ich kopiowanie i rozpowszechnianie (w całości lub części) wymaga zgody wydawcy, a cytowanie powołania się na źródło.

Artykuły publikowane w miesięczniku przedstawiają punkt widzenia Autorów i nie zawsze są tożsame z poglądami wydawcy. Redakcja zastrzega sobie prawo do adiestacji tekstów i zmiany tytułów.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.

© Copyright by Polski Komitet Normalizacyjny
Zdjęcia © Fotolia.com

1924 r. - powstaje Polski Komitet Normalizacyjny, a Polska Norma jest uznana za oficjalny dokument.

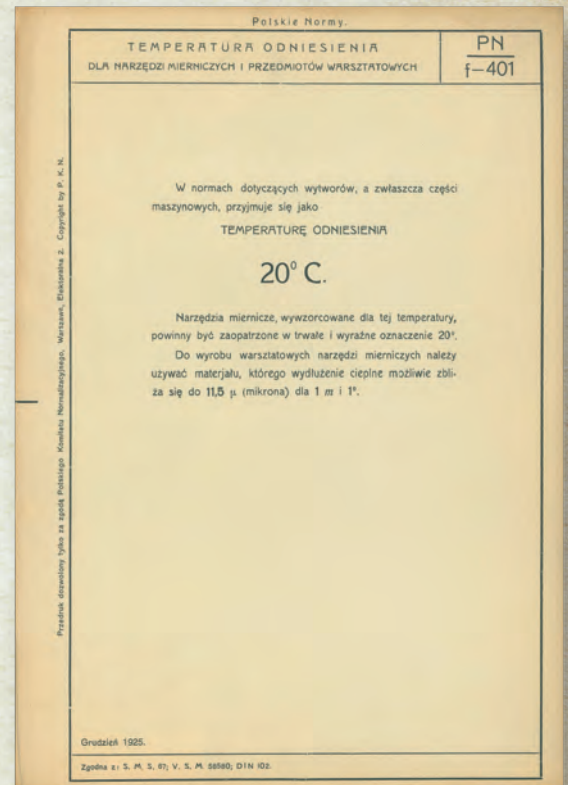
1947 r. - powstaje Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna ISO, której jednym z założycieli jest PKN.

2004 r. - PKN zostaje przyjęty do europejskich organizacji normalizacyjnych CEN i CENELEC.

1925 - 1939 Polskie Normy były dokumentami do dobrowolnego stosowania.

1949 r. Ustawa o Polskim Komitecie Normalizacyjnym wprowadza normy jako dokumenty do obowiązkowego stosowania.

1993 r. Ustawa o normalizacji z dnia 3 kwietnia 1993 r. wprowadza dobrowolny system normalizacyjny zgodny z systemem europejskim. Polskie Normy ponownie zyskują status dokumentów do dobrowolnego stosowania.

Najstłynniejsza Polska Norma
PN-EN ISO 9001

Pierwsza Polska Norma
1925 r.

TWÓRCY POLSKIEJ NORMALIZACJI

Piotr Drzewiecki

Mieczysław Pożaryski

1923 r. Z inicjatywy inż. **Piotra Drzewieckiego** zostaje powołany Komitet Techniczny dla normalizacji wyrobów przemysłowych oraz ich dostawy przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu (na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1923 r.), który następnie zostanie przekształcony w PKN.

1923 r. Z inicjatywy **prof. Mieczysława Pożaryskiego** Polski Komitet Krajowy Elektrotechniki (utworzony w ramach Stowarzyszenia Elektryków Polskich - SEP) zostaje członkiem IEC - obecnie rolę krajowego komitetu elektrotechniki pełni PKN.

1924

1925

1942

1945

1947

2014

Normalizacja - skąd to się wzięło?

Już starożytni Egipcjanie... już starożytni Grecy... niech Państwo nie przerywają czytania, (piszę: przerywają, bo nie wiem, czy chcą Państwo odłożyć wydawnictwo, czy wyjść z pliku...) tak bardzo często zaczyna się poważny naukowy wykład, co skutecznie odstrasza uprzednio zainteresowanych. W wykładzie konieczne trzeba odnieść się do Grecji albo Egiptu, do amfor greckich albo piramid. Zarówno piramidy, jak i amfory są bardzo malownicze, więc ja też umieszczam amfory. O Egipcjanach i piramidach nie będzie.

Co to jest normalizacja?

Kupcy greccy, w tym zajmujący się handlem oliwą i winem, bardzo lubili pieniądze. Żeby skrócić czas ich pomnażania, uproszcili sobie odmierzanie ilości sprzedawanej cieczy przez używanie typowego naczynia o określonej objętości. Czy nie przypomina to Państwu oferowania oliwy (ze względu na ustawę o wychowaniu w trzeźwości w dalszej części wykładu rozważania będą ograniczone do oliwy) w butelkach o określonej objętości? Oczywiście amfora czy butelka może być do połowy pusta lub pełna, ale to już zupełnie inna historia, chodzi o opakowanie. Znormalizowane. Na tym prostym przykładzie wyjaśnię Państwu, co to jest normalizacja i skąd się wzięła. To jest tworzenie butelek o określonej objętości. Dlaczego te typowe amfory były takie ważne? Bo na początku każdy kupiec używał różnych amfor. Jedni dużych, drudzy małych, obie strony kontraktu,

a więc kupiec i kupujący oceniali ilość oliwy w amforze na tak zwane oko i, jak się Państwo zapewne domyślają, ocena objętości amfory zależała od tego, kto zbywał, a kto nabywał. Dość szybko kupcy się zorientowali, że to jest poważne utrudnienie w wymianie handlowej. Objętość typowej amfory ustalono drogą uzgodnienia międzykupcowego i przekazano garncarzom do realizacji. Nie spotkało się to (początkowo) z zadowoleniem wśród garncarzy, bo ograniczało ich inwencję artystyczną, ale wobec zagrożenia konkurencją fenicką ulegli i po pewnym czasie stwierdzili, że to nie jest zły pomysł. Typowe amfory też da się ozdabiać, a produkować je można na skład! Typowość amfor przydawała się także przy załadunku statków, z którymi te amfory trafiały dość często na dno Morza Śródziemnego, dzięki czemu

© Pavel Kutsevolov - Fotolia.com

mogą je Państwo dzisiaj oglądać w muzeach i na załączonym obrazku, a ja mogę snuć opowiadanie. Teraz już wiadomo, co to jest normalizacja, a jakby ktoś nie wiedział, to wyjaśniam:

Normalizacja to działalność zmierzająca do uzyskania, w danych okolicznościach, określonego stopnia uporządkowania.

Czyli kupcy greccy, działając w danych okolicznościach (ceramiczne rękodzieło), zmierzali do uporządkowania wielkości amfor, licząc się z błędami wynikającymi z braku całkowitej powtarzalności amfor, i to uporządkowanie w akceptowalnym stopniu uzyskali! Być może swoje trzy grosze dorzucili garncarze, którym koło się nie kręciło tak, jak powinno, albo coś innego im przeszkadzało (garncarzom zawsze coś przeszkadza) i być może przekonali kupców, że wielkość amfory powinna być inna, niż to kupcy sobie początkowo wymyślili. Kupcy, wobec tych samych argumentów wysuwanych przez garncarzy fenickich, nie mieli wyjścia i musieli się zgodzić. Swoje uwagi, być może, wnieśli także kapitanowie okrętów i stocznie.

Normalizacja a typizacja

Doskonale Państwo wiedzą, że Grecy, Rzymianie, Kartagińczycy, Wenecjanie, Wikingowie, Arabowie, Hiszpanie, Anglicy, Amerykanie, Polacy i Rosjanie itd. budowali i budują statki i okręty według szablonów, żeby móc szybciej je budować i wozić te amfory (z oliwą oczywiście) oraz żeby je chronić przed zakusami innych nacji wymienionych i niewymienionych na początku, wobec tego nie będę się nad tym rozwodzić. Wojskowość była zawsze znaczącym impulsem do typizacji uzbrojenia. Skoro już trzymamy się Grecji to spróbujmy zastanowić się nad fenomenem falangi macedońskiej, która swoją moc zawdzięczała m. in. zmodernizowanemu uzbrojeniu, tj. włóczni jednakowej długości i tarczy o jednakowej średnicy u każdego żołnierza. Czy mamy tu do czynienia z normalizacją? Niezupełnie, to jest typizacja, która wprawdzie jest działaniem normalizacyjnym, ale nie spełnia kryteriów stawianych nowoczesnej normalizacji, o czym będzie później.

Typizacja to działalność zmierzająca do określenia ograniczonej liczby typów podstawowych

konstrukcji, wyrobów i urządzeń o tych samych właściwościach.

Celem tego uporządkowania było skuteczniejsze zabijanie przeciwnika, które mogło być osiągnięte także przez nieuporządkowane uzbrojenie. Uzbrojenie rycerzy średniowiecza było bardzo nieuporządkowane (a jednak skuteczne, chociaż pod Azincourt czy Crécy angielskie uporządkowane łuki poradziły sobie z francuskim nieuporządkowaniem). Czy gdyby uzbrojenie falangi macedońskiej przekazać innej armii, to odniosłaby podobne sukcesy? Czy posiadanie najlepszego sprzętu gwarantuje zwycięstwo? Typizacja w wojskowości (i nie tylko tam) ma inne zadania - jak najmniejszym kosztem wyprodukować odpowiednią liczbę urządzeń, w dowolnym miejscu i w możliwie najkrótszym czasie. To jest możliwe tylko przy stosowaniu szablonów. Pierwsze armaty miały kule kamienne, wytwarzane specjalnie dla danej lufy. Bardzo szybko użytkownicy armat doszli do wniosku, że byłoby dobrze, gdyby lufy miały podobną średnicę, przez co kule pasowałyby do wszystkich. Każdy czytelnik kryminałów wie, że właśnie zajmujemy się definicją pojęcia kaliber, które leży u podstaw normalizacji broni palnej, a ściślej amunicji do broni palnej. Początkowo stosowano kaliber wagowy, czyli ile kul można odlać z funta ołowiu. W zależności od liczby kul, były one większe lub mniejsze i pasowały do luf o mniejszej lub większej średnicy. Obecnie stosuje się miary milimetrowe lub calowe średnicy lufy (kto z Państwa wie, jaki kaliber ma pistolet Jamesa Bonda? To Walther, kalibru 7,65 mm). Ustalenie wymiarów lufy i pocisków stwarza możliwość rozdzielenia produkcji broni i amunicji oraz możliwość łączenia wyrobów pochodzących od różnych producentów. Jakie z tego wynikają korzyści? W przypadku uzbrojenia - z pacyfistycznego punktu widzenia - to raczej straty, z ekonomicznego punktu widzenia - pokażę później.

Nowoczesna normalizacja i innowacje

To dość długie wprowadzenie nieco mnie zdruzziło, przejdziemy więc od razu do rewolucji przemysłowej, od której zaczęła się nowoczesna normalizacja. Jak Państwo zauważyli, już starożytni Grecy stosowali normalizację, tyle że nie wiedzieli, że to, co stosują, to jest normalizacja. Ogólnie rzecz ujmując, społeczeństwa zawsze zdawały sobie sprawę z korzyści płynących z normalizacji, ale kojarzono ją z dzia-

łalnością pozbawioną piękna (pamiętaj Państwo greckich garnarzy?). Przez wieki „masówka” była dobra dla społeczeństwa... I chyba właśnie z powodów estetycznych normalizacja do czasu rewolucji przemysłowej nie miała zastosowania w innych dziedzinach życia lub była niewidoczna dla odbiorcy. Choć muszę się poprawić, nie tylko była widoczna, ale była też smaczna. W jednej dziedzinie życia królowała od wieków - w kuchni - przepis kuchenny, to nic innego jak „znormalizowany proces wytwarzania”, w którym powtarzalność wyrobu jest jednym z celów nadrzędnych, a książka kucharska (rzecz jasna po wynalezieniu pisma) spisem norm. Oczywiście, norm do dobrowolnego stosowania. A jak do dobrowolnego stosowania, to jaka możliwość innowacji... Pod warunkiem, że teściowa nie jest za bardzo konserwatywna i się nie wtrąca. Kuchnia jest także dobrym przykładem na to, że wykonanie wyrobu zgodnie z postanowieniami normy nie jest równoznaczne z uzyskaniem wyrobu wysokiej jakości (zakalec, zakalec!). Jeśli więc spotkają Państwo wyrób, na którym ktoś napisał numer normy, co ma świadczyć, że spełnia jej wymagania (choć to może być całkowicie zgodne z prawdą) to przypomnijcie sobie zakalec.

Innowacja i inwentyka

Przy okazji rozważań o kuchni poruszyliśmy sprawę innowacji. Kuchnia jest też dobrym przykładem na wskazanie różnic między innowacją a inwentyką. Innowacją będzie dodanie pieprzu do herbaty, a inwentyką potrawka z karaluchów (pierwotnie było z dżdżownic, ale to jest ograne, więc zostały zmienione na karaluchy, zwłaszcza że podobno w Europie mamy je jeść). Wynika z tego jasno, że innowacje nie rodzą się w nauce... Innowacje powstają w kuchni, to jest w przemyśle. W nauce powstaje WIEDZA i wynalazki, ale to jest inwentyka. W Polsce przyjęło się uważać inwentykę za innowacje, może stąd tak trudno o przepływ wiedzy do przemysłu... Skąd te innowacje w rozważaniach o normalizacji? Bo normalizacja jest wspólnym medium do ich rozpowszechniania i kreowania nowych. Nowy przepis kuchenny w książce kucharskiej trafia do wszystkich zainteresowanych i od razu pobudza tych bardziej aktywnych do jego poprawienia, udoskonalenia itp., co jest niczym innym, jak tylko kolejną innowacją...

Normalien

Jest rok 1908. Za cztery lata zatonie Titanic, a 5 lat temu bracia Wright unieśli się w powietrze. Rewolucja przemysłowa trwa i właśnie elektryczność zastępuje parę (wodną). Para ustępuje, chociaż jeszcze przez pół wieku będzie królowała w kolejnictwie i transporcie morskim, ale jakie to ma znaczenie wobec budowania nowego świata. Za kilkanaście lat Włodzimierz Iljicz Lenin powie: *Komunizm - to władza radziecka plus elektryfikacja całego kraju*. Para nie ma szans. W takich okolicznościach Ernst Werner von Siemens wprowadza w swoich zakładach (elektrycznych!) tzw. normalien. To w pewnym sensie są pierwsze normy zakładowe. Siemens decyduje się na zaprzestanie wytwarzania każdej części w swojej fabryce (jest takie mądre słowo autarkia) i postanawia, że niektóre części będzie kupował. Podaje oczywiście wymagania, jakie te części muszą spełniać. Przypuszczam, że przekonał swoich zredukowanych z tego powodu pracowników, żeby zajęli się produkcją tych części, ale na własny rachunek... może jeszcze sprzedał im maszyny. Jak podaje Wilfried Hesser w książce *An introduction to standards and standardization*, wydanej przez DIN, Beuth Verlag w 1998, najlepiej sens „normalien” oddał L. Loewe (konkurent Siemens): *Normalien są częściami konstrukcyjnymi, które mogą*

Ernst Werner von Siemens, źródło: Wikipedia

być stosowane wszędzie, w każdej fabryce, częściami, które mogą być wytwarzane jako zamiennie, z określonego materiału i które można kupić w specjalnej fabryce za cenę tak niską, o której inna fabryka nigdy nie mogłaby nawet pomarzyć (tłumaczenie autora). Wydaje się to oczywiste, ale dotąd fabryki produkowały wszystkie niezbędne części do wyrobów. W tej samej książce można znaleźć opis wymiany pękniętego wału w lokomotywie (parowej). Właściciel lokomotywy (Rosjanin) zwrócił się do fabryki parowozów o dostarczenie nowego wału. Fabryka parowozów wystąpiła do właściciela lokomotywy o podanie (o ile pamiętam) numeru umieszczonego na wale, bo dzięki temu będzie mogła odnaleźć rysunek wału i przystąpić do wykonania. Właściciel odnalazł numer i przesłał do fabryki. Fabryka odnalazła rysunek i przystąpiła do wykonywania wału (najpierw zamówiła w hucie odkuwkę...), który już po pół roku zamontowano w miejsce pękniętego i to dlatego tak szybko, że już działały telegrafy. Było oczywiste, że ktoś tego nie wytrzyma i stworzy normalien. Trafiło na Siemens. Nie wytrzymał, stworzył. Opisał te części nie tylko dla dostawców. Opisał je przede wszystkim dla siebie. Od tej chwili, w jego zakładach stosowano je we wszystkich projektach. Innych nie było można. Dzisiaj takie dokumenty nazywamy normami zakładowymi. Ale Loewe miał własne normalien... AEG swoje... i ci biedni podwykonawcy zupełnie nie wiedzieli, co mają produkować... jedne dla tych, drugie dla tamtych, jakby ONI (zawsze są jacyś ONI) nie mogli się umówić, że wszyscy będą mieli takie same? Jakby się dogadali, to cena byłaby wtedy jeszcze niższa ... No to ONI się dogadali, ale „garnkarze”, jak zwykle, wtrącili swoje trzy grosze i wtedy ONI postanowili, że nie można uzgadniać norm wyłącznie ze sobą, ale trzeba od razu do ustaleń zaprosić garnkarzy, żeby nie tracić czasu na trzy grosze zgłaszane po wszystkim. Ten sposób uzgadniania norm jest stosowany do dzisiaj. Ulegał, oczywiście, zmianom, chociażby z powodu przystąpienia do uzgodnień przedsiębiorców z różnych krajów, ale generalna zasada jest taka, jak tu jest opisane. Istnieje jeszcze jedna zasada, której może, na pierwszy rzut oka, z tego opisu nie widać, a mianowicie, że **Normy tworzą zainteresowani, na własne potrzeby i z własnych środków**. Niech się Państwo zastanowią, czy jest trafna i gdzie się w tym opisie ukryła.

Spróbujmy teraz, na zakończenie (wyobrażam so-

bie tę radość), dokonać analizy, co zyskał Siemens dzięki wprowadzeniu normalien, a co stracił, jakie tego były konsekwencje dla gospodarki? Warto, bo to są wnioski ogólne dotyczące całej normalizacji.

Wprowadziwszy normy, uzyskał:

- skrócenie czasu projektowania, wykonania i dostawy maszyn;
- zmniejszenie nakładów na park maszynowy (liczba i uniwersalność maszyn);
- zamienność całych maszyn i ich części;
- uniwersalność urządzeń pomocniczych (inwencja podwykonawców!);
- większą niezawodność urządzeń (jw.);
- możliwość uzyskania optymalnych parametrów maszyn;
- obniżenie kosztów wewnętrznych;
- obniżenie kosztów zamawianych podzespołów.

„Stracił”:

- monopol na produkowane części i kompletne maszyny;
- zyski z powodu obniżenia cen;
- wyhodował sobie konkurencję...

A jak to się odbiło na gospodarce?

- powstały nowe przedsiębiorstwa;
- pojawiły się nowe miejsca pracy (zwykle w małych przedsiębiorstwach);
- pobudziło to kreatywność przedsiębiorców;
- stworzyło klimat dla innowacji, także w postaci nowych maszyn, technologii;
- wzrosła wiedza specjalistyczna;
- zwały ceny.

Jak zapewne Państwo zauważyli słowo stracił zostało ujęte w cudzysłów. Bo to nieprawda, chociaż na pierwszy rzut oka tak się wydaje. Brak monopolu i konkurencja są warunkami przedsiębiorczości. Bez konkurencji przedsiębiorczość umiera. Wszelkie ograniczanie konkurencji przez tworzenie np. barier technicznych w handlu najbardziej szkodzi tym, którzy się ich najgłośniejsz domagają... A rzekomo mniejsze zyski - czy lepiej sprzedać 1 za 500, czy 1000 za 20? (pewnie, że lepiej 1 za 500, bo mniej roboty...). Ale jak zbilansować dokładnie - to mamy zysk! A zgadną Państwo, skąd wiem? Bo gdyby było inaczej, to dzisiaj nie byłoby koncernu SIEMENS AG.

H.S.

44. Spotkanie Centrum Bezpieczeństwa Technicznego

10 grudnia 2013 r. w Gmachu Naczelnej Organizacji Technicznej w Warszawie odbyło się 44. Spotkanie Centrum Bezpieczeństwa Technicznego (CBT). W trakcie spotkania obradowały Krajowe Fora Konsultacyjne dotyczące prawa Unii Europejskiej z zakresu maszyn (KFKM), urządzeń ciśnieniowych (KFKC) oraz urządzeń dźwigowych (KFKD). W spotkaniu wzięli udział pracownicy Sektora Maszyn i Inżynierii PKN.

Centrum Bezpieczeństwa Technicznego działa pod patronatem Ministerstwa Gospodarki. CBT ma na celu ułatwienie dialogu pomiędzy wytwórcami, użytkownikami, organami odpowiedzialnymi za wdrożenie postanowień dyrektyw europejskich do prawa krajowego, organami nadzoru rynku, placówkami naukowymi, organizacjami normalizacyjnymi oraz jednostkami oceniającymi zgodność w branżach objętych działaniami CBT.

Spotkanie otworzyli Przedstawiciele Komitetu Sterującego CBT: Prezes Federacji Stowarzyszeń

Naukowo-Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej - Ewa Mańkiewicz-Cudny oraz Prezes Urzędu Dozoru Technicznego - Mieczysław Borowski.

W sesji plenarnej przedstawiciele UDT omówili dwa tematy: „Charakterystyka wypadków w odniesieniu do wózków jezdniowych podnośnikowych” oraz „Co kupujący, importer i dystrybutor wiedzieć powinni”. Na zakończenie sesji plenarnej został zaprezentowany film „Bezpieczeństwo eksploatowanych dźwigów osobowych”.

Po wspólnej sesji plenarnej rozpoczęły się spotkania branżowe. Pracownicy SMC wzięli czynny udział w obradach Forum z zakresu maszyn oraz z zakresu urządzeń ciśnieniowych.

Na Forum z zakresu maszyn przedstawiono raport dotyczący bieżących prac Grupy Roboczej przy KE oraz zmian w normalizacji; podano informację dotyczącą statystyki norm zharmonizowanych (stan na maj 2013 r. - 704 normy zharmonizowane związane z dyrektywą maszynową 2006/42/WE, w tym 84 normy typu A i B oraz 620 norm typu C), a także raport dotyczący Koordynacji Jednostek Notyfikowanych do

dyrektywy maszynowej 2006/42/WE. Zaprezentowano również zmiany w przepisach polskich wynikające z implementacji dyrektywy 2009/128/WE dotyczące systemu badań sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin oraz uzupełnienia w dyrektywie maszynowej 2006/42/WE dotyczące opryskiwaczy.

Wymagania dyrektywy 2009/128/WE są wprowadzone do przepisów krajowych dwoma rozporządzeniami. Szczegóły w sprawie wymagań technicznych dla opryskiwaczy określone są w Rozporządzeniu MRiRW z 05.03.2013 r., a opis badania stanu technicznego opryskiwaczy w Rozporządzeniu MRiRW z 07.03.2013 r. Istotną zmianą w nowych przepisach jest usunięcie wymagań dotyczących konstrukcji opryskiwaczy oraz umieszczenie wymagań funkcjonalnych, które mają wpływ na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko.

Nowe przepisy dotyczą opryskiwaczy polowych, opryskiwaczy sadowniczych, sprzętu agrolotniczego oraz innego sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, w tym pojazdów szynowych oraz opryskiwaczy wyposażonych w belkę poziomą. Z badań zostały wyłączone opryskiwacze ręczne i plecakowe. Decyzje w sprawie tych typów opryskiwaczy podejmować będzie każdy kraj oddzielnie na podstawie odrębnych przepisów wewnętrznych.

Państwa członkowskie Unii Europejskiej do 14.12.2016 r. powinny przeprowadzić przynajmniej raz kontrolę całego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, z wyłączeniem opryskiwaczy ręcznych i plecakowych.

Na Forum z zakresu maszyn zaprezentowano również wybrane prace CIOP, wykonywane w Pracowni Techniki Rzeczywistości Wirtualnej, dotyczące zapobiegania wypadkom przy obsłudze maszyn: wizualizacje zagrożeń mechanicznych w przemyśle, metody zastosowania technik rzeczywistości wirtualnej (VR) do projektowania oraz oceny stanowisk pracy i maszyn, aplikacje szkoleniowe z wykorzystaniem technik rzeczywistości wirtualnej, numeryczną rekonstrukcję wypadków przy pracy i ich wizualizację (m.in. w celach szkoleniowych), metody i oprogramowanie do modelowania komputerowego i symulacji procesów ewakuacji ludzi z budynków oraz wykorzystanie techniki VR w procesie oceny zgodności.

Na Forum z zakresu urządzeń ciśnieniowych podano informacje dotyczące prac Grupy Roboczej przy KE związanych z nowelizacją dyrektywy Urządzenia

ciśnieniowe (PED). Realny termin przyjęcia znowelizowanej dyrektywy, w której zmiany mają głównie charakter prawny, a nie techniczny, to połowa 2014 r. Zasygnalizowano również powrót do idei połączenia dyrektyw 97/23/WE (PED) i 2009/105/WE (SPVD).

W dalszej części spotkania, poświęconej technologiom stosowanym w wytwarzaniu urządzeń ciśnieniowych i procesowych, przedstawiciel spółki ENERGOINSTAL KATOWICE przekazał doświadczenia związane ze spawaniem laserem rur ożebrowanych stosowanych w kotłach energetycznych, a firma ZTW EXPLOMET z Opola zaprezentowała możliwości platerowania materiałów metodą zgrzewania wybuchowego (niespotykane w innych technologiach: szeroka gama rodzajów i duży zakres grubości łączonych materiałów, wysoka wytrzymałość połączenia). Z nowoczesnymi technikami oceny przydatności technologicznej w energetyce zapoznał zebranych przedstawiciel Wydziału Inżynierii Materiałowej PW.

Na zakończenie KFKC omówiono zagadnienie zarządzania bezpieczeństwem instalacji. Statystyki awarii wykazują, że istotnymi elementami zagrożenia są: korozja elementów, awarie sterowania, system zarządzania, zagrożenia zewnętrzne - w tym zjawiska przyrodnicze, ataki za pomocą technik informatycznych (cyberataki), terroryzm. Nowe, jeszcze nie zbadane zagrożenia, są związane z nanotechnologiami.

oprac. Sektor Maszyn i Inżynierii

CEN i CENELEC są gotowe, by wspomóc Europę w zapobieganiu skutkom zmian klimatycznych

Normy mają do odegrania decydującą rolę w stworzeniu kluczowej infrastruktury, która będzie bardziej odporna i mniej podatna na skutki zmian klimatycznych. CEN i CENELEC współpracują z Komisją Europejską w celu skutecznego wdrożenia przyjętej niedawno Strategii UE dot. dostosowania się do zmian klimatycznych .

Skutki zmian klimatycznych są coraz bardziej odczuwalne w Europie i na świecie. Wzrosła częstotliwość ekstremalnych zjawisk pogodowych wraz z powtarzającymi się falami upałów, pożarów lasów i suszy, nasileniem opadów atmosferycznych i zwiększonym ryzykiem powodzi i erozji. Mimo trwających prób ograniczania zasięgu zmian klimatu można spodziewać się, że ich skutki będą coraz bardziej dotkliwe w nadchodzących dekadach. Wdrożenie metod adaptacyjnych jest zatem konieczne.

Adaptacja oznacza przewidywanie skutków zmian klimatycznych i podejmowanie odpowiednich działań zapobiegawczych lub minimalizujących spowodowane nimi szkody (np. ekonomiczne, środowiskowe i spo-

łeczne), a także wykorzystywanie wszelkich pojawiających się możliwości. Powszechnie uznaje się, że dobrze zaplanowane wczesne wdrożenie działań adaptacyjnych w dłuższej perspektywie pozwoli zaoszczędzić pieniądze i życie, a normalizacja może odegrać w tym ważną rolę. W ciągu ostatnich kilku lat CEN i CENELEC regularnie wymieniały informacje z Komisją Europejską w celu omówienia tego, co normalizacja mogłaby wnieść w ramach ogólnej strategii adaptacyjnej.

W kwietniu 2013 r. Komisja Europejska przyjęła „Strategię UE na rzecz adaptacji do zmian klimatu” (COM (2013) 216). Komunikat stanowi, że KE zwróci się do europejskich organizacji normalizacyjnych (ESO), aby przedstawiły obecną sytuację dot. istotnych norm branżowych w niektórych dziedzinach, a także określiły, które normy powinny zostać poddane przeglądowi i znowelizowane.

Po przyjęciu tej strategii Komisja skierowała do CEN i CENELEC projekt mandatu, którego głównym celem jest przyczynienie się do budowy i utrzymania infrastruktury bardziej odpornej na klimat na terenie całej Unii Europejskiej w trzech zidentyfikowanych

obszarach priorytetowych: infrastruktura energetyczna, infrastruktura transportowa i budownictwo/konstrukcje .

CEN i CENELEC mają zidentyfikować odpowiednie Normy Europejskie i je zweryfikować w kontekście zwiększenia odporności infrastruktury na zmiany klimatyczne. Ponadto, jeśli będzie to konieczne, mogą zostać opracowane nowe normy wraz z wytycznymi, które zapewnią, że kwestia adaptacji do zmian klimatycznych będzie stałym elementem nowo opracowywanych Norm Europejskich.

CEN rozpoczął już przygotowanie dodatku do CEN Guide 4 „*Guide for addressing environmental issues in product standards*”, który pozwoli opracowującym normy zidentyfikować, czy w projektach norm należy uwzględnić kwestię adaptacji do zmian klimatycznych wraz z odpowiednimi informacjami. Prace podjęte przez CEN i CENELEC w tym zakresie przyczynią się do poprawy odporności infrastruktury europejskiej na zagrożenia związane ze zmianami klimatycznymi.

Andrea Nam

Programme Manager

Źródło: Connect/CEN - CENELEC Newsletter issue 14

Tłum. J.S.

Cel: jednolite normy od Lizbony po Władystok

Pomimo ścisłej współpracy handlowej pomiędzy UE i Rosją, różnice w normach nadal stanowią zauważalną przeszkodę w płynnej współpracy dwustronnej. W celu zniwelowania istniejących różnic oraz wykorzystania pełnego potencjału wyżej wymienionej współpracy, europejskie organizacje normalizacyjne i rosyjska jednostka normalizacyjna, podpisały przełomowe porozumienie, które będzie promowało współpracę i umożliwi łatwiejszą, korzystniejszą wymianę handlową.

Różnice w normach są niekorzystne zarówno dla konsumentów, jak i dla biznesu. Całe firmy, a nawet całe branże napotykać na trudności w sprzedaży swoich wyrobów za granicą z powodu różnic w normach krajowych i międzynarodowych.

Mając na celu usunięcie istniejących przeszkód, Komisja Europejska przyczyniła się do podpisa-

nia porozumienia między Unią Europejską a Rosją. Porozumienie ma na celu promowanie współpracy dwustronnej i pomoc w usunięciu barier w handlu spowodowanych stosowaniem różnych norm.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Antonio Tajani od dłuższego czasu podkreślał znaczenie współpracy z krajami trzecimi.

Odzwierciedleniem starań p. Tajaniego jest powołanie pierwszej w swoim rodzaju Europejsko-Chińskiej Platformy Informacyjnej (CESIP), ustanawiającej zarówno internetową bazę danych Norm Europejskich i chińskich jak i infolinie dotyczące praw własności intelektualnej na terenie Azji i Ameryki Południowej, wspierając tym samym unijne przedsiębiorstwa w eksploracji rynków zagranicznych.

Ze słów Wiceprzewodniczącego Tajaniego wynika, że wspomniane porozumienie z Rosją to kolejny kluczowy krok w nieustannych staraniach Komisji skierowanych na wzmocnienie handlu i zapewnienie wsparcia dla gospodarki Europejskiej.

„UE i Rosja podkreśliły wspólne zainteresowanie możliwością wzmocnienia dwustronnego handlu i zwiększeniem inwestycji, w tym także możliwością ułatwiania i liberalizacji handlu w skali światowej” powiedział Tajani. „Jest to bardzo duży krok w kierunku usunięcia barier w handlu i poprawy wymiany ekonomicznej, naukowej i technicznej. Rezultatem tych działań będzie zmniejszenie kosztów dostosowania w przypadku biznesu i zwiększenie potencjału ekonomii skali”.

Relacje Rosja-UE charakteryzują się intensywną współpracą handlową (Rosja jest trzecim co do wielkości partnerem handlowym Unii Europejskiej a dla Rosji UE jest pierwszym). Jednocześnie obie strony są przekonane co do potrzeby wzmocnienia tego partnerstwa. Zintensyfikowanie współpracy wpisuje się w „Partnerstwo dla modernizacji UE-Rosja” - centralnego punktu wysiłków mających na celu tworzenie jednolitych norm od Lizbony po Władywostok.

Porozumienie o współpracy, wraz z równoległymi dyskusjami w sprawie zbliżenia przepisów technicznych, jest dobrym przykładem na to, jak polityka i normalizacja techniczna nawzajem się uzupełniają.

O porozumieniu

Porozumienie - pierwsze tego typu - ułatwi rosnącą współpracę między dwoma europejskimi organizacjami normalizacyjnymi CEN i CENELEC, a rosyjską jednostką normalizacyjną, ROSSTANDART.

Na uwagę zasługują: wzmocnienie komunikacji między wspomnianymi organizacjami, rozwój wzajemnej współpracy technicznej w zakresie działalności normalizacyjnej i promocję stosowania normalizacji międzynarodowej jako narzędzia harmonizacji na szczeblu krajowym, szczególnie takich organizacji jak Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna ISO i Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna IEC.

Innym elementem porozumienia jest umożliwienie ROSSTANDART zwrócenia się o uzyskanie statusu stałego obserwatora w ciałach technicznych CEN i CENELEC. W ramach tego statusu, Rosja jest zachęcana do wprowadzania Norm Europejskich jako krajowych i wycofania krajowych norm sprzecznych. Pozwoli to na dalszą harmonizację Norm Europejskich z rosyjskimi oraz przyspieszy rosnącą współpracę i rozwijający się handel.

Partnerzy będą dzielili się wiedzą i najlepszymi praktykami w nast. obszarach: zaangażowanie w małe i średnie przedsiębiorstwa, współpraca między międzynarodowymi i regionalnymi organizacjami normalizacyjnymi oraz synergia w innych obszarach obopólnego zainteresowania. Wreszcie, będą oni organizować seminaria, wymieniać programy prac i tworzyć wspólne grupy robocze.

*źródło Enterprise & Industry Magazine
06/12/2013 Mission for Growth/International issues
tłum. Z.N.*

Alkomaty w każdym aucie?

© Dudarev Mikhail - Fotolia.com

Po serii wypadków drogowych, których sprawcą byli pijani kierowcy, pojawiło się wiele propozycji zastrzeżenia wobec nich kar oraz sposobów zapobiegania prowadzenia pojazdu przez nietrzeźwego. Słyszeliśmy o odbieraniu prawa jazdy na co najmniej trzy lata, karach od 5 tys. zł wzwyż oraz obowiązkowych alkomatach w każdym aucie. W tym kontekście warto przypomnieć artykuł opublikowany w miesięczniku „Normalizacja” 7/2007, tym zagadnieniem bowiem zajęła się już normalizacja - w efekcie czego w zbiorze PN są dwie normy PN-EN 50436-1:2007 (o której można przeczytać w przypominanym na następnej stronie artykule) oraz

[PN-EN 50436-2:2009 Blokady alkoholowe - Metody badania i wymagania dotyczące parametrów - Część 2: Urządzenia stosowane w ogólnej prewencji, wyposażone w ustnik i mierzące zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu](#)

Głównym celem blokad alkoholowych jest uniemożliwienie prowadzenia pojazdu osobom, u których stężenie alkoholu we krwi przekracza ustaloną wartość graniczną. Zasadniczym zastosowaniem prewencyjnym będącym przedmiotem normy jest uzupełnienie zakresu stosowania normy PN-EN 50436-1.

Celem PN-EN 50436-2 jest określenie podstawowych wymagań działania i zapewnienie odpowiednich metod badania dla aktualnie dostępnych technologii blokad alkoholowych. Norma jest przeznaczona do stosowania przez laboratoria badawcze i wytwórców blokad alkoholowych. Definiuje wymagania i procedury badawcze stosowane zwykle w aprobacie typu.

Udaremnianie uruchomienia pojazdu przez pijanego

Artykuł z cyklu Świeże Polskie Normy opublikowany w miesięczniku „Normalizacja” 7/2007

Kiedy po dłuższych weekendach dowiadujemy się o paru tysiącach kierowców zatrzymanych w stanie nietrzeźwym i o wypadkach przez nich spowodowanych, w pierwszym odruchu pytamy, dlaczego pojazdy nie mają zabezpieczeń blokujących uruchomienie silnika przez osoby pijane. Czy to niemożliwe? Zdajemy sobie sprawę, że liczba zatrzymanych to tylko czubek góry lodowej, a przecież plaga pijaństwa jest przyczyną ludzkiego nieszczęścia. Przecież technika osiągnęła wysoki stopień perfekcji, znamy przeciwpożarowe czujniki dymu, które uruchamiają systemy alarmowe i gaśnicze, jeszcze precyzyjniej identyfikują substancje metody chromatograficzne, wydaje się niezrozumiałe, dlaczego producenci pojazdów nie mogą wprowadzić czujników, które blokowałyby uruchomienie silnika w obecności wydychanego alkoholu. We współczesnych samochodach jest wiele czujników, które zwiększają bezpieczeństwo i wygodę kierowcy. Może koszt wyposażenia w czujniki alkoholu nie byłby nadmiernie wysoki? Może nie ma woli producentów aut, może przepisy zabraniają stosowania tych urządzeń? Gdyby wprowadzono przepis o konieczności takiego wyposażenia - podobnie jak pasów bezpieczeństwa i jazdy cały rok ze światłami - na pewno technika rozwiązałaby ten problem takim kosztem. Pod presją konieczności znaleziono na początku ubiegłego wieku sposób niewybuchowego spalania benzyny. A dziś, co przeszkadza?

Pomijając analizę ustawodawstwa na ten temat, warto zwrócić uwagę na milowy krok normalizacji w

tym kierunku. Zespół Zadaniowy Rady Technicznej CENELEC BTTF 116-2 „Blokady alkoholowe” opracował w 2005 r. Normę Europejską EN 50436-1, która traktuje o urządzeniach uniemożliwiających prowadzenie pojazdów przez nietrzeźwych. Jest to pierwsza EN na ten temat. W kwietniu 2007 r. PKN opublikował ją jako [PN-EN 50436-1:2007 Blokady alkoholowe - Metody badania i wymagania dotyczące parametrów - Część 1: Urządzenia przeciwdziałające prowadzeniu pojazdów przez nietrzeźwych kierowców](#).

Wersję polską przygotował KT 69 ds. Bezpieczeństwa Urządzeń Pomiarowych, Sterujących i Sprzętu Laboratoryjnego. (...)

W PN-EN 50436-1 określono metody badania parametrów technicznych i wymagania dla blokad alkoholowych sterowanych zawartością alkoholu w wydychanym powietrzu. Sformułowano wymagania dotyczące stanu zablokowania i odblokowania, niemożliwości wyłączenia blokady lub jej zbocznikowania. Omówiono, co powinno się znaleźć w instrukcji instalacji, obsługi i serwisu, które powinien dostarczyć producent. Podano, jakim badaniom urządzenie powinno być poddane, zwłaszcza badania stężeń alkoholu, powyżej których urządzenie udaremnia uruchomienie silnika.

Norma jest przeznaczona dla producentów pojazdów, wytwórców i montażystów blokad oraz dla laboratoriów badawczych. Na pewno znajdzie zastosowanie w ocenie zgodności i certyfikacji tych urządzeń.

W. C.

źródło Normalizacja 7/2007

Normy omówione w tekście zostały opracowane przez KT 69 ds. Bezpieczeństwa Urządzeń Pomiarowych, Sterujących i Sprzętu Laboratoryjnego, można je zamówić poprzez stronę: <http://sklep.pkn.pl/>

Informacje z sektorów

Sektor Technik Informatycznych i Komunikacji

W ramach prac normalizacyjnych prowadzonych w KT 182 ds. Ochrony Informacji w Systemach Teleinformatycznych, rozpoczęto prace nad wprowadzeniem normy *ISO/IEC 27002:2013 Information technology - Security techniques - Code of practice for information security controls* (prPN-ISO/IEC 27002 Technika informatyczna - Techniki bezpieczeństwa - Praktyczne zasady stosowania zabezpieczeń w bezpieczeństwie informacji) do zasobu Polskich Norm metodą tłumaczenia.

Podano w niej wytyczne dotyczące organizacji norm bezpieczeństwa informacji i praktyk zarządzania bezpieczeństwem informacji w tym wybór, wdrażanie i zarządzanie zabezpieczeniami z uwzględnieniem ryzyka w środowiskach bezpieczeństwa informacji w organizacji. Przeznaczona jest do stosowania przez orga-

nizacje, które zamierzają wybrać zabezpieczenia w procesie wdrażania Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji na podstawie normy ISO/IEC 27001, wdrożyć powszechnie akceptowane zabezpieczenia informacji lub opracować własne wytyczne zarządzania bezpieczeństwem informacji. Publikację tej oczekiwanej przez rynek polskiej wersji zaplanowano na grudzień 2014 r.

W najbliższym czasie rozpoczyna się również prace nad pierwszą normą z serii 27000, opublikowaną pod koniec 2013 r., tj. *ISO/IEC 27001:2013 Information technology - Security techniques - Information security management systems - Requirements* (Technika informatyczna - Techniki bezpieczeństwa - Systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji - Wymagania). Norma ta określa wymagania dotyczące ustanowienia, wdrożenia, utrzymania i ciągłego doskonalenia Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem

Informacji w odniesieniu do organizacji. Obejmuje również wymagania dotyczące szacowania i postępowania z ryzykiem odnoszącym się do bezpieczeństwa informacji, dostosowane do potrzeb organizacji. Na uwagę zasługuje informacja, że wymagania określone w normie są ogólne i mają zastosowanie do wszystkich organizacji, niezależnie od typu, wielkości i charakteru. Publikacja polskiej wersji tej normy również zaplanowana jest na grudzień 2014 r.

Sektor Bezpieczeństwa Powszechnego i Ochrony Ludności

W dniu 8 stycznia 2014 r. w PKN odbyło się posiedzenie założycielskie Komitetu Zadaniowego (KZ) ds. Procesów Kryminalistycznych. Nowy KZ, po powołaniu przez Prezesa PKN, otrzyma numer 505 i będzie komitetem lustrza-

nym do CEN/TC 419 „Forensic science processes”. Zakres prac KZ 505 będzie obejmował procedury, wytyczne i analizy dotyczące procesu kryminalistycznego, w szczególności ujawnianie śladów kryminalistycznych, badania kryminalistyczne, wydawanie opinii oraz gromadzenie

i przetwarzanie informacji kryminalistycznych.

W ramach działalności nowo tworzonego KZ planowany jest udział jego przedstawicieli w posiedzeniu plenarnym Komitetu Projektowego CEN/TC 419 „Forensic science processes” (29-30 stycznia 2014 r. w PKN), który działa pod pre-

wodnictwem CEN, a jego sekretariat prowadzi Polska (do czerwca 2014 r.). Przewiduje się udział około 25 osób z całej Europy, które będą dyskutować nad powstającym pierwszym projektem normy: Crime scene (investigation), exhibit handling and control.

*oprac. na podstawie informacji
z Sektorów PKN - red.*

Nowe Polskie Normy

Sektor Żywności, Rolnictwa i Leśnictwa

KT 235 ds. Analizy Żywności

W grudniu 2013 r. zostały zatwierdzone dwie normy w polskiej wersji językowej:

PN-EN 15850:2013 Artykuły żywnościowe - Oznaczanie zearalenonu w żywności na bazie kukurydzy dla dzieci, mące jęczmiennej, mące kukurydzianej, polencie, mące pszennej oraz żywności na

bazie zbóż dla niemowląt i małych dzieci - Metoda HPLC z oczyszczaniem na kolumnie powinowactwa immunologicznego i detekcją fluorescencyjną,

PN-EN 15891:2013 Artykuły żywnościowe - Oznaczanie deoksyniwalenolu w zbożach, przetworach zbożowych oraz żywności na bazie zbóż dla niemowląt i małych dzieci - Metoda HPLC z oczyszczaniem

na kolumnie powinowactwa immunologicznego i detekcją UV.

KT 235 podjął decyzję o tłumaczeniu tych norm, ponieważ dotyczą one bezpieczeństwa szczególnej grupy naszych obywateli - niemowląt i małych dzieci. Ze względu na niekorzystny wpływ zearalenonu oraz deoksyniwalenolu na zdrowie, a szczególnie na zdrowie niemowląt i małych dzie-

ci ww. normy zostały uznane przez Komisję Europejską za ważne dla bezpieczeństwa żywności i przyjęte jako normy mandatowe.

Mikotoksyny takie jak zearalenon i deoksyniwalenol są głównymi metabolitami grzybów z gatunku *Fusarium*. Wymienione mikotoksyny są silnymi patogenami przeważnie roślin zbożowych, a także motylkowych. Porażenie mykotoksynami może także wystąpić podczas transportu i przechowywania ziarna zbóż oraz ich przetworów. Mikotoksyny to bardzo niebezpieczne substancje, które powodują zakłócenia związane z zachwianiem równowagi hormonalnej prowadzącej do rozregulowania wielu ważnych funkcji organizmu.

W PN-EN 15850 określono metodę oznaczania zearalenonu w żywności na bazie kukurydzy dla dzieci, mące jęczmiennej, mące kukurydzianej, polencie, mące pszennej oraz żywności na bazie zbóż, dla niemowląt i małych dzieci za pomocą wysokosprawnej chromatografii cieczowej (HPLC) z oczyszczaniem na kolumnie powinowactwa immunologicznego i detekcją fluorescencyjną. Niniejsza metoda została zwalidowana w dwóch badaniach międzylaboratoryjnych. W pierwszym badaniu analizowane były próbki żywności na bazie kukurydzy dla dzieci, mąki jęczmiennej, mąki kukurydzianej, polenty i mąki pszennej w zakresie od 10 µg/kg do 335 µg/kg, a w drugim badaniu próbki żywności na bazie zbóż dla niemowląt i małych dzieci w zakresie od 9 µg/kg do 44 µg/kg.

W PN-EN 15891 określono metodę oznaczania deoksyniwalenolu (DON) w zbożach (ziarno i mąka), żywności na bazie zbóż i żywności

© Alex011973 - Fotolia.com

na bazie zbóż dla niemowląt i małych dzieci za pomocą wysokosprawnej chromatografii cieczowej (HPLC) z oczyszczaniem na kolumnie powinowactwa immunologicznego i detekcją UV. Niniejsza metoda została zwalidowana w trzech badaniach międzylaboratoryjnych. Pierwsze badanie dotyczyło analizy próbek pszenicy, mąki ryżowej, mąki owsianej, kukurydzy, polenty i płatków śniadaniowych na bazie pszenicy w zakresie od 85,4 µg/kg do 1 768 µg/kg, drugie badanie dotyczyło pszenicy i kukurydzy w zakresie od 165 µg/kg do 4 700 µg/kg, a trzecie dotyczyło żywności na bazie zbóż dla niemowląt i małych dzieci w zakresie od 58 µg/kg do 452 µg/kg.

Wyżej wymienione PN stanowią doskonałe narzędzie do sprawdzania, czy spełniane są wymagania określone w Rozporządzeniu (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym

i żywnościowym oraz regulacjami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt.

Akredytowane laboratoria kontrolne i usługowe badające obecność mikotoksyn w żywności najczęściej przyjmują jako podstawę do akredytacji sprawdzone metody przedstawione w Polskich Normach.

oprac. na podstawie informacji z Sektorów PKN - red.

Komitety Techniczne - listopad 2013 r.

Zmiany zakresu tematycznego Komitetów Technicznych

- w KT 11 uporządkowano współpracę z ETSI, dodano współpracę z CLC/SR 103 oraz uaktualniono zakres tematyczny, bazując na nazwach grup dziedziny Telekomunikacja w ICS

Zakres tematyczny po zmianach:

Telekomunikacja - zagadnienia ogólne, usługi telekomunikacyjne - zastosowania, systemy i sieci telekomunikacyjne, telekomunikacyjne urządzenia końcowe, radiokomunikacja, radiokomunikacja ruchoma, sieć cyfrowa z integracją usług (ISDN), kompatybilność elektromagnetyczna (EMC), anteny, urządzenia pomiarowe specjalne dla telekomunikacji, nadawanie audycji radiowych i telewizyjnych.

- **KT 305 ds. Społecznej Odpowiedzialności** rozszerzył zakres współpracy o ISO/PC 277 *Sustainable purchasing*

Zmiany Przewodniczących w Komitetach Technicznych

W listopadzie Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Przewodniczącego:

- w **KT 259 ds. Poczty** mgr Dariusza Parzuchowskiego reprezentującego Poczta Polska SA

Zmiany Sekretarzy w Komitetach Technicznych

W listopadzie Prezes PKN powołał do pełnienia funkcji Sekretarza:

- w **KT 60 ds. Energoelektroniki i Przyrządów Półprzewodnikowych** mgr inż. Zofię Uziębło z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w **KT 245 ds. Urządzeń Transportu Ciągłego Ogólnego Stosowania** inż. Ewę Chmielewską z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w **KT 248 ds. Wózków Jeźdniowych** inż. Ewę Chmielewską z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w **KT 265 ds. Komunikacji Miejskiej** inż. Ewę Chmielewską z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

Powołania nowych członków Komitetów Technicznych

W listopadzie Prezes PKN powołał na członków KT następujące podmioty:

- **Air Liquide Polska Sp. z o.o.** do **KT 284 ds. Sprzętu, Narzędzi i Urządzeń Medycznych Mechanicznych**
- **City Self - Storage Sp. z o.o.** do **KT 17 ds. Pojazdów i Transportu Drogowego**
- **FAKRO PP Sp. z o.o.** do **KT 234 ds. Elementów do Pokryć Dachowych**
- **Instytut Techniki Górniczej KOMAG** do **KT 6 ds. Systemów Zarządzania**
- **LOTOS Asphalt Sp. z o.o.** do **KT 222 ds. Przetworów Naftowych i Cieczy Eksploatacyjnych**
- **Now-Act Consulting Sp. z o.o.** do **KT 35 ds. Mleka i Przetworów Mlecznych**
- **Polskie Centrum Akredytacji** **KT 3** Mikrobiologii Żywności, **KT 67 ds. Elektrycznej Aparatury Medycznej**, **KT 270 ds. Zarządzania Środowiskowego**, **KT 276 ds. Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy**, **KT 280 ds. Jakości Powietrza** i **KT 310 ds. Systemów Zarządzania Bezpieczeństwem Żywności**
- **Polskie Okna i Drzwi Związek Producentów, Dostawców i Dystrybutorów** do **KT 234 ds. Elementów do Pokryć Dachowych**
- **SGS Polska Sp. z o.o.** **KT 128** Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji Metalowych, **KT 212 ds. Budowy i Utrzymania Dróg** i **KT 215 ds. Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji z Drewna i z Materiałów Drewnopochodnych**
- **Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych** do **KT 198 ds. Szkła**

Odwołania członków Komitetów Technicznych

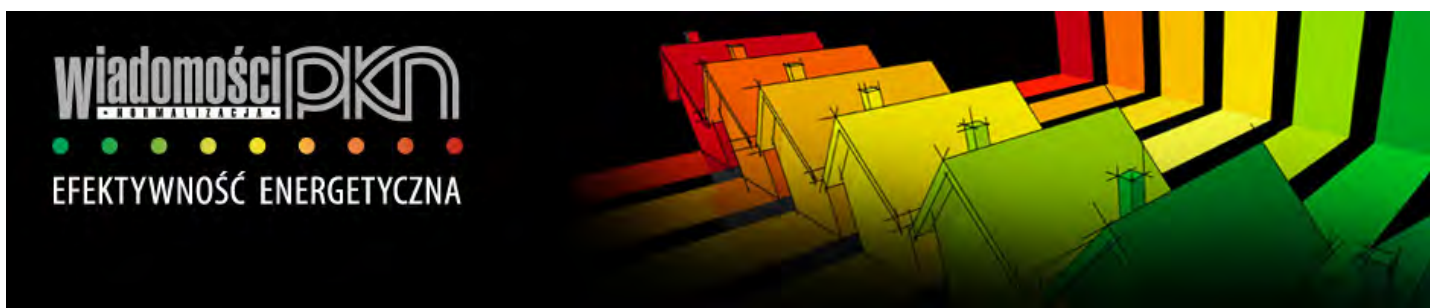
W listopadzie Prezes PKN odwołał z członka KT:

- **Instytut Technik i Technologii Specjalnych Sp. z o.o.** z **KT 222 ds. Przetworów Naftowych i Cieczy Eksploatacyjnych**
- **Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej** z **KT 55 ds. Instalacji Elektrycznych**

- i Ochrony Odgromowej Obiektów Budowlanych
- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Producentów Zabezpieczeń Przeciwpożarowych i Sprzętu Ratowniczego z KT 253 ds. Akustyki Architektonicznej
  - PKP INTERCITY SA z KT 138 ds. Kolejnictwa
  - Poznańskie Zakłady Zielarskie HERBAPOL SA z KT 110 ds. Surowców i Przetworów Zielarskich
  - Przedsiębiorstwo Zbożowo-Młynarskie PZZ w Stośławiu z KT 36 ds. Zbóż i Przetworów Zbożowych
  - Steelcon Sp. z o.o. z KT 263 ds. Sprzętu do Gromadzenia i Usuwania Odpadów Komunalnych
  - Styropian Plus Sp. z o.o. z KT 253 ds. Akustyki Architektonicznej
  - Transportowy Dozór Techniczny z KT 138 ds. Kolejnictwa
  - Wojskowe Centrum Normalizacji, Jakości i Kodyfikacji z KT 19 ds. Lotnictwa i Kosmonautyki

Szanowni Klienci

Zapraszamy do nabycia w [sklepie PKN](#) numerów specjalnych „Wiadomości PKN. Normalizacja”

Szanowni Państwo,
wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniom naszych klientów
Polski Komitet Normalizacyjny opracował nowatorski produkt pod nazwą lex-norma.

Co to jest lex-norma?

To nowy produkt umożliwiający dostęp on-line do aktów prawnych i norm w nich powołanych z dziedziny budownictwa.

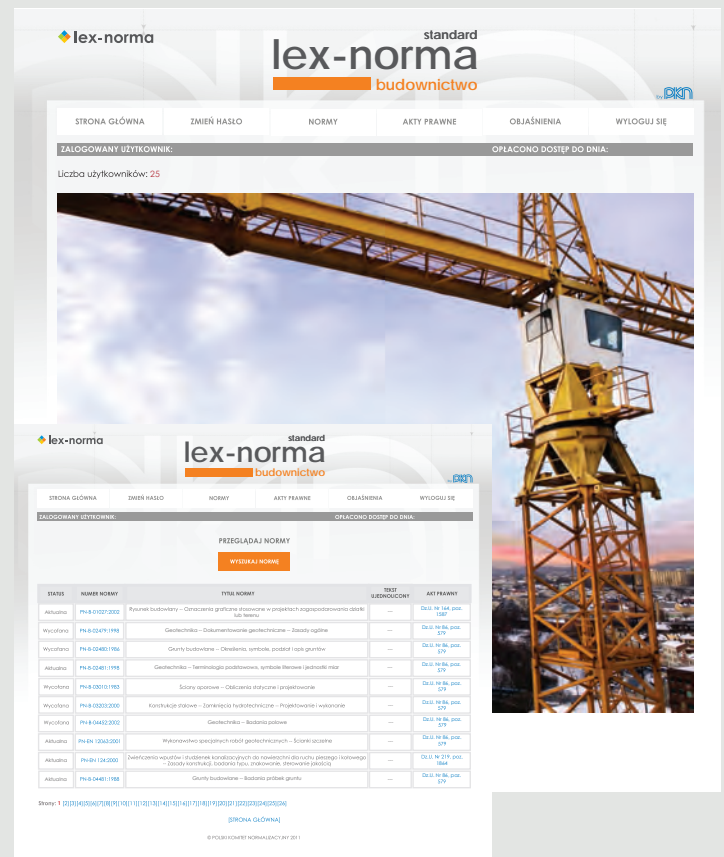
Podstawowe informacje o produkcie

Zawiera:

- wykaz i treści rozporządzeń z zakresu budownictwa, w których powołane są Polskie Normy,
- treści powołanych ponad 350 Polskich Norm.

Zalety

- Stały dostęp na okres jednego roku lub wielokrotność
- Teksty norm i rozporządzeń w formie ujednoliconej
- Hipertącze pomiędzy rozporządzeniami, a normami
- Bieżąca aktualizacja
- Oszczędność czasu i pieniędzy

The screenshot shows the lex-norma website interface. At the top, there is a navigation menu with links: STRONA GŁÓWNA, ZMIENI HASŁO, NORMY, AKTY PRAWNE, OBJAŚNIENIA, and WYLOGUJ SIĘ. Below the menu, it indicates 'ZALOGOWANY UŻYTKOWNIK:' and 'OPŁACONO DOSTĘP DO DNIA:'. A large image of a construction crane is visible on the right side. Below the image, there is a section titled 'PRZEGLĄDAJ NORMY' with a 'WYBIERAJ NORME' button. A table lists various standards with columns for STATUS, NUMER NORMY, TYTUŁ NORMY, DOSTĘPNOŚĆ, and AKTY PRAWNE.

STATUS	NUMER NORMY	TYTUŁ NORMY	DOSTĘPNOŚĆ	AKTY PRAWNE
Atakulna	PN-B-01027:2002	Planusie budowlane – Ciężarowne graficzne stanowiące w projektach zagospodarowania działki lub terenu	---	Ust. Nr 144, poz. 1587
Wycofana	PN-B-02474:1982	Geotechnika – Dokumentowanie geotechniczne – Zasady ogólne	---	Ust. Nr 46, poz. 1219
Wycofana	PN-B-02482:1982	Geotechnika – Wytyczne do badań i pomiarów	---	Ust. Nr 46, poz. 1219
Atakulna	PN-B-02481:1982	Geotechnika – Terminologia podstawowa, symbole literowe i jednostki miar	---	Ust. Nr 46, poz. 1219
Wycofana	PN-B-02010:1982	Słowniki specjalne – Odczytywanie i zapisywanie	---	Ust. Nr 46, poz. 1219
Wycofana	PN-B-02010:1982	Słowniki specjalne – Odczytywanie i zapisywanie	---	Ust. Nr 46, poz. 1219
Wycofana	PN-B-02010:1982	Słowniki specjalne – Odczytywanie i zapisywanie	---	Ust. Nr 46, poz. 1219
Atakulna	PN-B-10063:2000	Wielowartościowe określenia i ich zastosowanie – Słowniki specjalne	---	Ust. Nr 46, poz. 1219
Atakulna	PN-B-10063:2000	Wielowartościowe określenia i ich zastosowanie – Słowniki specjalne	---	Ust. Nr 46, poz. 1219
Atakulna	PN-B-10063:2000	Wielowartościowe określenia i ich zastosowanie – Słowniki specjalne	---	Ust. Nr 46, poz. 1219
Atakulna	PN-B-04481:1982	Geotechnika – Budownictwo ogólne	---	Ust. Nr 276, poz. 1844

Cena

Roczna opłata licencyjna za zakup dostępu na jedno stanowisko wynosi 650,00 PLN + 23% VAT. Istnieje możliwość zakupu wersji wielostanowiskowej, której cena uzależniona jest od liczby stanowisk jednoczesnego dostępu zgodnie z aktualną Polityką Cenową PKN (www.pkn.pl/polityka-cenowa-pkn).

Jak zamówić produkt lex-norma?

Należy złożyć zamówienie za pośrednictwem strony internetowej (www.pkn.pl) lub wysyłając faks pod numer 22 556 77 87.

Masz pytania?

Dzwoń: tel. 22 556 77 55 lub 22 556 77 77